

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«СТИЛІСТИКА ДИЗАЙНУ»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 022 «Дизайн»
ОПП «Дизайн середовища»

Львів 2024

АНОТАЦІЯ КУРСУ «СТИЛІСТИКА ДИЗАЙНУ»

Курс «Стилістика дизайну» спрямований на формування здатності студентів аналізувати, оцінювати та інтерпретувати стилі та способи стилеутворення в дизайні різних історичних періодів. Програма охоплює теоретичні та практичні аспекти стилістики, допомагаючи опанувати принципи, методи та прийоми роботи з історичним стильовим матеріалом.

Метою вивчення курсу є розвиток компетенцій у створенні гармонійного художнього образу через аналіз форм, конструкцій, кольору та фактури у контексті системи «людина — предмет — середовище».

Завдання курсу включають:

- Засвоєння категорій «стиль» та «стилеутворення» в історичному і сучасному дизайні.
- Аналіз принципів стилеутворення об'єктів матеріальної культури в історичних стилях.
- Вивчення способів об'єднання складових стилю (форма, конструкція, колір, фактура) у цілісний художній образ.
- Опанування методів роботи дизайнера з історичним стильовим матеріалом: цитування, аналогія, наслідування, імітація, трансформація, синтез та дифузія стилів.
- Удосконалення навичок графічного відтворення історичного стильового матеріалу через виконання копій, замальовок, ескізів.
- Розвиток аналітичних і проектно-творчих компетенцій, необхідних для впровадження історичних стилів у сучасний дизайн.

Цей курс забезпечує теоретичну підготовку та практичну базу для вивчення стилістичних особливостей дизайну, сприяючи формуванню у студентів навичок професійного використання стильових елементів у створенні якісного предметно-просторового середовища.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Стилістика дизайну» є дослідження історичних та сучасних стилів у дизайні, аналіз способів їх утворення та еволюції, а також вивчення принципів і методів роботи з різноманітними стильовими матеріалами. Це включає в себе розгляд категорій «стиль» та «стилеутворення» в контексті системи «людина — предмет — середовище», вивчення складу стильових елементів (форма, конструкція, колір, фактура) та методів їх синтезу для створення художнього образу в дизайні. Крім того, дисципліна охоплює принципи адаптації та трансформації історичних стилів в сучасному дизайні, а також формування навичок графічного відтворення стильових елементів через ескізи, копії та замальовки.

Тривалість курсу: 3 кредити (90 годин).

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення дисципліни є формування здатності студентів аналізувати, оцінювати та інтерпретувати різноманітні стилі та способи їх утворення в дизайні різних історичних періодів. Вивчення курсу передбачає вирішення таких завдань:

1. Засвоєння ключових категорій «стиль» та «стилеутворення» в контексті взаємодії «людина — предмет — середовище».
2. Аналіз принципів створення стилю в об'єктах матеріальної культури, вивчення їх розвитку в історичних стилях.
3. Засвоєння принципів інтеграції основних складових стилю (форма, конструкція, колір, фактура) в єдиний художній образ, як для історичних, так і для сучасних об'єктів дизайну.
4. Ознайомлення з методами роботи дизайнера з історичним стильовим матеріалом, такими як цитування, аналогія, наслідування, імітація, робота з мотивами, синтез стилів, дифузія, трансформація.
5. Вдосконалення навичок роботи з теоретичним та візуальним матеріалом, включаючи створення копій, замальовок, ескізів під час вивчення тем дисципліни.

6. Формування аналітичних і проектно-творчих компетенцій, орієнтованих на графічне відтворення та адаптацію історичних стильових елементів у дизайні.

Основним завданням вивчення дисципліни є набуття студентом наступних компетентностей:

- Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов

- загальні компетентності (ЗК):

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК09. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК10. Здатність вчитися, відстежувати та освоювати новітні технології, оволодівати сучасними знаннями, розуміти предметну галузь та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

- спеціальні компетентності (СК):

СК05. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

СК08. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта

СК 13. Здатність вирішувати складні питання при проектуванні дизайну середовища сільських територій в умовах сталого розвитку та адміністративно-територіальної реформи.

СК 14. Здатність творчо та професійно діяти при ревіталізації історичного середовища.

Програмні результати навчання

ПРН 07. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН 13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН 15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етюдизайну у мистецьких практиках.

ПРН 18. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ПРН 20. Оцінювати та забезпечувати потреби дизайну в сільських регіонах України.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ЗМІСТ)

з/п	Тема, питання що вивчаються
Лекція 1	Вступ. Мистецтво і дизайн — ідея і річ (2 год.) Природа взаємовідношення мистецтва і дизайну. Дизайн як форма художньо-проектної діяльності. Функціонально-споживча природа дизайну. Три компоненти фахової діяльності дизайнера. Художній об'єкт і художній суб'єкт. Продукт художньої суб'єктивації у дизайні.
Лекція 2.	Художньо-конструктивна діяльність людини в історії культури (2 год.) Інформативна змістовність художньої форми та ситуативна естетика. «Техніка» і «технічне» у дизайні: естетичне ставлення до техніки. Інженер і дизайнер в історії проектного процесу.

	<p>Дизайн-пракис: техніко-конструктивне і художньо-конструктивне формотворення. Художник-конструктор: роль та значення в історії культури. Дизайнер і замовник: творець і перепони. Естетична організація форми речі: кодування психологічних та культурних значень. Художнє начало в дизайні: необразотворча природа художнього образу. Тектоніка та архітектоніка як засоби художньо-проектної діяльності дизайнера. Продукт дизайну як елемент біфункціональної художньої системи. Конструкція, композиція, колір у дизайні: знакова природа форми. Доцільність та естетичні характеристики конструкції: ознаки форми. Засоби композиції в дизайні: пропорції, ритм, масштаб, симетрія/асиметрія. Динаміка/статика, контраст/нюанс/тотожність: процес обґрунтування вибору.</p>
Лекція 3.	<p>Дизайн крізь стиль і моду: теоретичні настанови (2 год.) Поняття стилю як семантичної форми художньої спільності. Стиль художнього мислення та творчості. Стиль у мистецтві і стилі в дизайні: порівняння та контрасти. Утворення стилю: мистецьке завдання дизайнера. Форма і образ: стиль і ідея. Чинники, що визначають стилеутворення. Дизайн і прибуток: художник і виробництво. Мода як художній посередник між людиною і суспільством. Раціональна виразність дизайн-продукту. Річ і знак: модне та немодне.</p>
Лекція 4	<p>Теорії формотворення в дизайні XIX–XX століття: жанри і стилістика (2 год.) Вимоги до «ідеального дизайнера». Народження дизайну та теорії формотворення. XX століття: епоха масового виробництва. Роль промисловості у розвитку дизайну. Східні впливи на європейський дизайн. Ключові праці теоретиків і практиків дизайну.</p>
Лекція 5	<p>Технічно-художнє конструювання машини як практичні засади виникнення дизайну: XIV — початок XX століття (2 год.) Машинерія в її художній стилістиці: взаємодія технологічних і естетичних функцій машин. Італійські художники XIV–XVI століть як конструктори машин: Машина, наука, ремесло — мануфактурне виробництво та естетичний підхід (XVII — перша третина XVIII ст.). Переворот у мануфактурному виробництві (1730–1850-і роки): Архітектурний стрій машини XIX століття: Перехід від ремісничого до машинного способу виробництва. Роль художньої форми промислових виробів у творчості Луїса Генрі Саллівена та Адольфа Лооса. Трактати з технічної естетики (1900–1910-і роки): Функціоналізм як перша прагматична теорія дизайну (1920-і роки).</p>
Лекція 6	<p>Вироблення стилістичних прийомів формотворення в дизайні (2 год.) Стилістична природа речі: від функції до художнього конструювання і назад. Конвергенція стилістичних прийомів в різних історичних епохах. Інтерпретація великих художніх стилів в історії дизайну. Декоративне і абстрактне в дизайн-рішенні та стилеутворюючі тенденції в європейському мистецтві. Стилеутворення у дизайні меблів: від Єгипту до сьогодення. Справжнє і удаване у вирішенні художньої форми різних періодів. Види сучасної дизайнерської діяльності та теоретичні засади їх стилістики.</p>
Лекція 7	<p>Стилеутворення в дизайні «технічного століття» (2 год.) Проблеми техніцизму XX століття. Техніцизм і мистецтво. Важливі теоретичні концепції та проекти. Технократичне майбутнє в творчості Герберта Уеллса та його вплив на дизайн-рішення.</p>

<p>Функціоналізм і боротьба з орнаментом. Український стиль у контексті дизайнерських рішень 1910-1930-х років. Становлення дизайну після Першої світової війни. Баухауз. Виставкові павільйони: між дизайном і архітектурою. Сталінізм і конструктивізм в Радянському Союзі. Післявоєнний розвиток дизайну. Цілісність як принцип стилеутворення в дизайні. Вплив Баухаузу на Західну Європу та США. Дизайн в Радянському Союзі: ідеальні образи і реальність. Нова доба в корпоративному дизайні.</p>
--

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, та практичні заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки. При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах або дискусія.

Здобувачі вищої освіти на практичних заняттях працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (графічні роботи, контрольні питання або тести), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проєкти. Програмою передбачено такі проєкти для формування професійної компетентності: виступ за темою індивідуального науково-дослідного завдання (або з темою самостійного вивчення дисципліни) та виступ- інформування за темами практичних занять (у вигляді презентації або реферату).

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

«Стилістика дизайну»

№ з/п	Тема і короткий зміст заняття	Кількість годин	Максимальна кількість балів
Практична 1.	<p>Вступ. Мистецтво і дизайн Природа взаємовідношення мистецтва і дизайну. Аналіз відмінностей між мистецтвом і дизайном на рівні понять і діяльності. Народження дизайну як мистецтва: від ідеї до «непотрібного», перехід до корисності через естетичне. Дизайн як мистецтво і не-мистецтво: специфіка ролі кожного в сучасному світі. Дизайн як форма художньо-проектної діяльності. Визначення дизайну як особливої форми художньо-проектної діяльності людини, орієнтованої на перетворення середовища. Розмежування матеріальної та нематеріальної складових дизайну.</p>	4	14

	<p>Поняття естетичного споживання і споживання естетичного через художнє: як естетика впливає на побут і масову культуру.</p> <p>Функціонально-споживча природа дизайну.</p> <p>Споживча й естетична цінність продуктів масового споживання. Аналіз відмінностей між споживчою та естетичною цінністю. Роль функціональності в процесі дизайну та його практичне застосування.</p> <p>Три компоненти фахової діяльності дизайнера.</p> <p>Дизайн-праксис — безпосередня дизайнерська діяльність. Дизайн-інституційність — організаційні форми існування дизайнерської діяльності в суспільстві. Дизайн-освіта — роль освіти в підготовці фахівців та відтворенні організованої діяльності.</p> <p>Художній об’єкт і художній суб’єкт.</p> <p>Визначення ролі художнього об’єкта та суб’єкта в контексті дизайнерської діяльності. Процес художньої суб’єктивації у дизайні: як об’єкт стає частиною людської культури.</p> <p>Продукт художньої суб’єктивації у дизайні.</p> <p>Розкриття процесу створення продуктів, які не тільки функціонують, але й відображають культурні та художні аспекти.</p>		
<p>Практичне 2.</p>	<p>Художньо-конструктивна діяльність людини в історії культури</p> <p>Інформативна змістовність художньої форми та ситуативна естетика.</p> <p>Розгляд ролі художньої форми як носія значення та естетичної складової. Ситуативна естетика як чинник, що визначає сприйняття об’єкта в різних контекстах. Взаємодія техніки та естетики: особливості ставлення до технічних аспектів як предмета дизайнерської роботи.</p> <p>«Техніка» і «технічне» у дизайні: естетичне ставлення до техніки.</p> <p>Аналіз місця технічних аспектів у творчій діяльності дизайнера, їх естетична оцінка та інтеграція в процес проектування. Роль техніки в проектуванні як інструменту для досягнення художньої мети.</p> <p>Інженер і дизайнер в історії проектного процесу.</p> <p>Розмежування цілей та завдань інженера й дизайнера: співпраця та творчий конфлікт. Роль творчої співдружності між інженером та дизайнером в розвитку проектів. Дизайнер як інженер, інженер як дизайнер: взаємодія між технічними та художніми аспектами створення.</p> <p>Дизайн-праксис: техніко-конструктивне і художньо-конструктивне формотворення.</p> <p>Поглиблене розуміння концепції формотворення: технічні та художні складові в процесі дизайну. Принципи техніко-конструктивного формотворення як основа дизайнерської діяльності.</p> <p>Художник-конструктор: роль та значення в історії культури.</p> <p>Визначення концепції художника-конструктора: інтеграція мистецтва і конструктивізму.</p>	<p>4</p>	<p>14</p>

	<p>Приклади з історії культури, де мистецькі та технічні принципи об'єднуються у створенні продуктів дизайну.</p> <p>Дизайнер і замовник: творець і перепони. Взаємодія між дизайнером та замовником (клієнтом): створення дизайнерського продукту як результат співпраці. Перешкоди, з якими стикається дизайнер в процесі реалізації своїх ідей, та способи їх подолання.</p> <p>Естетична організація форми речі: кодування психологічних та культурних значень. Вивчення того, як форма об'єкта кодує психологічні та культурні значення, створюючи зв'язок між людиною та предметом. Як естетичне оформлення речей є засобом вираження соціальних і культурних символів.</p> <p>Художнє начало в дизайні: необразотворча природа художнього образу. Дослідження необразотворчої природи художнього образу в дизайні, його роль у формуванні естетичних характеристик об'єкта.</p> <p>Тектоніка та архітектоніка як засоби художньо-проектної діяльності дизайнера. Тектоніка як основа конструктивної організації форми в дизайні. Архітектоніка як метод проектування, орієнтований на естетичні та функціональні характеристики.</p> <p>Продукт дизайну як елемент біфункціональної художньої системи. Розгляд дизайну як системи, що поєднує функціональність та естетичні властивості в одному продукті. Як елементи конструкції, композиції, кольору стають частинами цього системного підходу.</p> <p>Конструкція, композиція, колір у дизайні: знакова природа форми. Визначення конструктивних принципів (форма, матеріал, функція) і їх взаємозв'язок з естетичною композицією. Роль кольору та композиційних елементів у створенні знакових значень через форму.</p> <p>Доцільність та естетичні характеристики конструкції: ознаки форми. Розгляд доцільності як основи функціональності в дизайні та як вона взаємодіє з естетичними характеристиками конструкції. Як ці характеристики визначають загальну художню цінність та сприйняття об'єкта.</p> <p>Засоби композиції в дизайні: пропорції, ритм, масштаб, симетрія/асиметрія. Аналіз основних композиційних засобів, таких як пропорції, ритм, масштаб, симетрія/асиметрія, і їх роль у створенні гармонійних дизайнерських рішень. Вивчення того, як ці елементи використовуються для досягнення естетичної рівноваги та виразності.</p> <p>Динаміка/статика, контраст/нюанс/тотожність: процес обґрунтування вибору. Як вибір між динамікою та статикою, контрастом та нюансом впливає на композиційні рішення дизайнера. Роль контексту в обґрунтуванні вибору між цими характеристиками та створенні завершеного дизайнерського продукту.</p>		
<p>Практичне 3</p>	<p>Дизайн крізь стиль і моду: теоретичні настанови Поняття стилю як семантичної форми художньої спільності.</p>	<p>4</p>	<p>14</p>

Стиль як вища (генеральна) особливість художньої творчості, що охоплює не лише художню образність, а й всі засоби та способи її вираження.

Як стиль надає цілісність і єдність художнім вираженням через різні етапи творчого процесу.

Стиль художнього мислення та творчості.

Взаємопроникнення понять стилю в мистецтві, культурі, епосі та стилі мистецтва.

Як стиль є виразом художнього мислення і формує загальну атмосферу епохи.

Стиль у мистецтві і стилі в дизайні: порівняння та контрасти.

Визначення схожостей і відмінностей між стилем у мистецтві та дизайні.

Семантика світу речей і її роль у формуванні дизайну як виразу культурних і естетичних ідеалів.

Утворення стилю: мистецьке завдання дизайнера.

Як створення стилю стає «надзавданням» дизайнера, а також результатом спостереження та інтерпретації художньо-конструктивної діяльності.

Процес формування стилю в дизайні через об'єднання художніх елементів.

Форма і образ: стиль і ідея.

Принципи відмінності між художньою формою та художнім образом в мистецтві і дизайні.

Роль форми в дизайні: для образу чи для функції?

Чинники, що визначають стилютворення.

Як функціональність, естетика, уподобання замовників і споживачів, а також середовище функціонування та споживання творів дизайну впливають на стиль.

Взаємодія цих факторів у процесі створення дизайну.

Дизайн і прибуток: художник і виробництво.

Взаємозв'язок між художньою діяльністю та виробничим процесом у дизайні.

Роль дизайнера у формуванні якості продукту та комерційного успіху.

Мода як художній посередник між людиною і суспільством.

Мода як відображення суспільних уподобань і як рушійна сила для розвитку стилів у дизайні.

Як стиль народжується із соціальних тенденцій моди.

Раціональна виразність дизайн-продукту.

Концепція «раціональної виразності» (В. Гропіус) у дизайні як поєднання функціональності і естетичності.

Як дизайн-продукт функціонує в матеріальній культурі різних епох.

Річ і знак: модне та немодне.

Аналіз взаємодії між речами і знаками в контексті моди та дизайну.

Як модні та немодні елементи речей можуть бути трактовані як знаки, що несуть певні культурні та соціальні значення.

Тема 4.	<p>Лекція 4. Теорії формотворення в дизайні XIX–XX століття: жанри і стилістика (2 год.) Вимоги до «ідеального дизайнера». Дослідження компромісу між естетичними уявленнями дизайнера та смаковими вподобаннями масового споживача. Конфлікти і порозуміння між творчими уявленнями та прагматичними потребами замовника. Коливання смакових уподобань та вплив суспільних засад моди на процес дизайну.</p> <p>Народження дизайну та теорії формотворення. Зародження дизайну як професії та розвитку теорій його формотворення. Єдність сутності дизайну і хронологічні розбіжності в етапах його розвитку.</p> <p>XX століття: епоха масового виробництва. Період стрімкого зростання виробництва і споживання: виникнення нових вимог до стилістичної єдності предметів. Ускладнення типології промислових виробів і естетичні трансформації у відповідь на нові потреби суспільства.</p> <p>Роль промисловості у розвитку дизайну. Як розвиток промисловості став важливим каталізатором для осмислення місця дизайну в суспільстві та виробництві. Формування термінології дизайнерської діяльності, зокрема: «промислове мистецтво», «технічна естетика», «художнє конструювання», «художнє проектування», «дизайн».</p> <p>Східні впливи на європейський дизайн. Вивчення впливів Сходу на європейський дизайн на зламі XIX–XX століть. Визначення характерних елементів, які проникають у європейське дизайневе середовище в цей період.</p> <p>Ключові праці теоретиків і практиків дизайну. Огляд робіт, що мали значний вплив на розвиток дизайнерської теорії: Херберт Рід, «Мистецтво і промисловість» («Art and Industry», 1934). Джон Глог, «Пояснення промислового мистецтва» («The Missing Technician», 1934). Ф. Ешворд, «Дизайн-проектування для промисловості» («Designing for Industry», 1955). Праці Джо Понті, Джорджа Нельсона і Томаса Мальдонадо.</p>	4	14
Практичне 5.	<p>Технічно-художнє конструювання машини як практичні засади виникнення дизайну: XIV — початок XX століття Машинерія в її художній стилістиці: взаємодія технологічних і естетичних функцій машин. Аналіз ролі машин як об'єктів, що поєднують технічні функції та художні форми. Як технології розвивалися через художнє осмислення, починаючи з XIV століття.</p> <p>Італійські художники XIV–XVI століть як конструктори машин: Роль Леона Баттісти Альберті, Леонардо да Вінчі та Агостіно Рамеллі у розвитку технічно-художнього мислення. Проектування машин як поєднання науки, ремесла та художньої творчості.</p> <p>Машина, наука, ремесло — мануфактурне виробництво та естетичний підхід (XVII — перша третина XVIII ст.).</p>	4	14

	<p>Трактат Жюльєна Офре де Ламетрі «Людино-машина» (1748) і концепція метафізичного матеріалізму та механіцизму епохи.</p> <p>Праці Дені Папена, Андрія Нартова і Генрі Модслі в контексті естетики машин і впливу принципу «уникання чітких кутів».</p> <p>Переворот у мануфактурному виробництві (1730–1850-і роки):</p> <p>Винахід Джона Кея — літаковий човник та механічні прядильні машини Аркрайта і Кромптона: перехід від барокових стилістичних принципів до функціональних форм.</p> <p>Роль парового двигуна Джеймса Уатта в розвитку машинобудування і його вплив на художній вигляд машин.</p> <p>Архітектурний стрій машини XIX століття:</p> <p>Розгляд художньої форми машин, архітектурних принципів у створенні технологічних об'єктів, і ролі архітектора як дизайнера в цьому процесі.</p> <p>Вплив ідей Джона Рескіна (утопічний антитехніцизм), Вільяма Морріса (мистецтво і загибель ручної праці), Франца Рело (зв'язок техніки з культурними завданнями).</p> <p>Перехід від ремісничого до машинного способу виробництва.</p> <p>Виникнення «нової естетики» в кінці XIX століття: початок розвитку дизайнерських організацій та їх вплив на сучасний дизайн.</p> <p>Діяльність таких осіб як Петер Беренс в компанії AEG і створення Німецького художньо-промислового союзу Веркбунд.</p> <p>Роль художньої форми промислових виробів у творчості Луїса Генрі Саллівена та Адольфа Лооса.</p> <p>Погляди на технологічну естетику та їхній вплив на дизайн промислових виробів кінця XIX — початку XX століття.</p> <p>Трактати з технічної естетики (1900–1910-і роки):</p> <p>Праці Петра Страхова, Петра Енгельмейера, Якова Столярова та Олександра Гінзбурга щодо філософії техніки, естетики технічних винаходів та теоретичних основ дизайнерської діяльності.</p> <p>Функціоналізм як перша прагматична теорія дизайну (1920-і роки).</p> <p>Формування функціоналізму як теоретичної основи для розвитку дизайну в 1920-х роках: спрощення форм та оптимізація процесу виробництва.</p>		
<p>Практичне 6.</p>	<p>Вироблення стилістичних прийомів формотворення в дизайні</p> <p>Стилістична природа речі: від функції до художнього конструювання і назад.</p> <p>Поглиблений аналіз процесу перетворення практичної функції в художнє конструювання і навпаки.</p> <p>Взаємодія між функцією та естетикою у формуванні стильових характеристик об'єкта дизайну.</p> <p>Конвергенція стилістичних прийомів в різних історичних епохах.</p> <p>Як різні етапи історії мистецтва та дизайну вплинули на розвиток стилістичних підходів.</p> <p>Вивчення того, як стилістичні прийоми адаптуються до змін у суспільстві та технологіях.</p> <p>Інтерпретація великих художніх стилів в історії дизайну.</p>	<p>4</p>	<p>14</p>

	<p>Використання «цитування», «аналогії», «наслідування», «імітації», «стилізації», «синтезу» та «дифузії» для відтворення великих художніх стилів у наступних епохах.</p> <p>Приклади впливу класичних стилів на сучасні дизайнерські рішення.</p> <p>Декоративне і абстрактне в дизайн-рішенні та стилеутворюючі тенденції в європейському мистецтві.</p> <p>Погляд на основні стилістичні орієнтири в декоративному та абстрактному дизайні, а також їх вплив на форму предметів.</p> <p>Розгляд неостилів та псевдостилів як явищ, що виникають у певних культурних контекстах.</p> <p>Стилеутворення у дизайні меблів: від Єгипту до сьогодення.</p> <p>Дослідження еволюції стилю меблів через час, з особливим акцентом на англійський стиль чіппендейл (середина XVIII ст.) та меблі Ле Корбюзьє (1930-і роки).</p> <p>Як різні стилі меблів відображають культурні, технологічні та естетичні зміни свого часу.</p> <p>Справжнє і удаване у вирішенні художньої форми різних періодів.</p> <p>Дослідження різниці між оригінальністю і імітацією в дизайнерській практиці.</p> <p>Як «правда» матеріалу та його характеристик впливає на створення художнього образу.</p> <p>Види сучасної дизайнерської діяльності та теоретичні засади їх стилістики.</p> <p>Розгляд різних видів дизайну: індустріальний дизайн, дизайн архітектурного середовища, костюмний дизайн, графічний дизайн, комп'ютерний дизайн, арт-дизайн, Web-дизайн.</p> <p>Формування стилістичних засад у кожній із цих сфер і їх взаємозв'язок із еволюцією дизайнерської думки.</p>		
<p>Практичне 7.</p>	<p>Стилеутворення в дизайні «технічного століття»</p> <p>Проблеми техніцизму XX століття. Техніцизм і мистецтво.</p> <p>Визначення основних проблем технічного прогресу XX століття та їх вплив на розвиток дизайну.</p> <p>Аналіз техніцизму як явища, що змінює не лише технологічні, а й естетичні підходи до мистецтва та дизайну.</p> <p>Людиноцентризм технічної естетики: як науково-технічний світогляд формує нове бачення дизайну.</p> <p>Важливі теоретичні концепції та проекти.</p> <p>Формулювання основних засад відношення «людина — оточуючі речі» у праці Ернста Нойферта «Будівельне проектування» (1936).</p> <p>Вплив концепції «Модулар» Ле Корбюзьє на стандартизацію і спрощення архітектурних і дизайнерських рішень.</p> <p>Технократичне майбутнє в творчості Герберта Уеллса та його вплив на дизайн-рішення.</p> <p>Прогнози Герберта Уеллса щодо технократичного майбутнього і їх відображення у дизайні.</p> <p>Вплив цих уявлень на масове виробництво, промисловість та дизайнерську практику.</p> <p>Функціоналізм і боротьба з орнаментом.</p> <p>Виродження стилізаторства в 1920-ті роки зі становленням ідей функціоналізму.</p> <p>Орнамент як символ боротьби за новий стиль: позиція Адольфа Лооса щодо орнаменту як художнього злочину.</p>	<p>4</p>	<p>16</p>

	<p>Український стиль у контексті дизайнерських рішень 1910-1930-х років. Українське необароко і модерн в масових друкованих творах та поліграфії 1910–1920-х років. Дизайн-рішення поліграфічної продукції в українському конструктивізмі 1920–1930-х років: творчість Георгія Нарбута та Василя Кричевського.</p> <p>Становлення дизайну після Першої світової війни. Баухауз. Організація Баухаузу як школи художнього будівництва та виробництва. Педагогічний кодекс Вальтера Гропіуса та його творчі роботи: будівлі фабрики «Фагус», Баухаузу в Дессау та ін. Вплив Баухаузу на світову дизайнерську практику та архітектуру.</p> <p>Виставкові павільйони: між дизайном і архітектурою. Роль виставкових павільйонів на світових виставках як художнього моста між дизайном і архітектурою. Романтичний техніцизм Антоніо Сант’Еліа та функціоналізм Ле Корбюзьє: відмінності в підходах до технічних і дизайнерських рішень.</p> <p>Сталінізм і конструктивізм в Радянському Союзі. Радянський конструктивізм 1920-х років: мінімалістичні дизайнерські рішення в архітектурі та міському середовищі. Відокремлення мистецтва від техніки в радянському контексті.</p> <p>Післявоєнний розвиток дизайну. Етапи розвитку дизайну після Другої світової війни: науковий та інженерний дизайн. Розвиток дизайну в транспорті та виникнення ергономіки як науки про взаємодію людини з технічними системами.</p> <p>Цілісність як принцип стилеутворення в дизайні. Як взаємодіють архітектурна форма, інтер’єр та предмети в дизайні. Розвиток стилістичної єдності від ар-нуво до ар-деко.</p> <p>Вплив Баухаузу на Західну Європу та США. Піонери американського дизайну, футуризм та аеродинамічний стиль як частина глобального впливу європейських дизайнерських шкіл. Роль дизайну в забезпеченні комерційного успіху та формування корпоративного стилю.</p> <p>Дизайн в Радянському Союзі: ідеальні образи і реальність. Вивчення ефекту «совка» в радянському дизайні та його вплив на повсякденне життя. Дизайн постіндустріального суспільства та виникнення нових течій, таких як постмодернізм та екологічний напрям.</p> <p>Нова доба в корпоративному дизайні. Широкомасштабне впровадження методів дизайну у створення фірмових стилів і відділів дизайну всередині підприємств. Нон-дизайн: роль незалежних дизайн-бюро в реалізації замовлень для промислових фірм. Ця лекція дозволяє зрозуміти, як технічні досягнення, соціальні зміни та культурні трансформації ХХ століття вплинули на дизайнерську діяльність і створили нові підходи до стилеутворення в дизайні.</p>		
ВСЬОГО		28	100

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми
Тема 1	Опрацювати рекомендовану літературу з теми, проаналізувати трактування категорії «стиль» сучасними мистецтвознавцями і дизайнерами
Тема 2:	Виконати графічний аналіз одного з об'єктів сучасного дизайну, виявити способи поєднання в художньому образі стильових виражальних засобів (форма, конструкція, співвідношення головного та другорядних елементів, колір, колористичне рішення, фактура)
Тема 3	За допомогою рекомендованої літератури та ілюстративного матеріалу виявити і проаналізувати композиційно-художні та стильові особливості об'єктів матеріальної культури періоду від античності до середини XIX ст., (книжкова графіка, орнаменти, елементи інтер'єру), виконати замальовки та копії.
Тема 4	За допомогою рекомендованого ілюстративного матеріалу проаналізувати методи і прийоми роботи дизайнерів з мотивами, елементами різних історичних стилів, виконати копії, замальовки.
Тема 5.	На основі рекомендованого ілюстративного матеріалу проаналізувати художні прийоми відомих дизайнерів першої половини XX століття; виконати замальовки та копії
Тема 6	На основі рекомендованого ілюстративного матеріалу проаналізувати художні прийоми відомих дизайнерів другої половини XX століття; виконати замальовки та копії
Тема 7	Опрацювати літературу з теми, проаналізувати напрями поставангардного мистецтва та творчість зарубіжних дизайнерів постмодернізму. Виконати замальовки та копії знакових творів доби постмодернізму; проаналізувати характер стильових змін

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- 1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).*
- 2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка – підготовка рефератів, презентацій, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) або тести*

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100 балів
14	14	14	14	14	14	16	

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного аграрного університету пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє конспект а з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований практичний матеріал (захист роботи або контрольна чи тестові завдання)) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій (максимальна кількість балів - 5 за одну тему, але не більше 10 б. за весь курс дисципліни).

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконані в аудиторії, і завдання, виконані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: “відмінно” – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни,

передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “добре” – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. “задовільно” – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. “незадовільно” – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Питання з дисципліни «СТИЛІСТИКА ДИЗАЙНУ»

Для самоконтролю

1. Що спільного та відмінного між поняттями мистецтва і дизайну?
2. Як відбувалося народження дизайну як мистецтва?
3. У чому полягає специфіка дизайну як мистецтва і не-мистецтва?
4. Як дизайн перетворює середовище?
5. Які матеріальні та нематеріальні складові дизайну ви знаєте?
6. Що таке естетичне споживання?
7. У чому полягає функціонально-споживча природа дизайну?
8. Як відрізняються споживча і естетична цінності?
9. Яку роль відіграє функціональність у дизайні?
10. Які три компоненти діяльності дизайнера визначають його професію?
11. Що таке дизайн-практика?
12. Яке значення має дизайн-освіта в розвитку дизайнерської діяльності?
13. Як формується художній об'єкт у дизайні?
14. У чому полягає процес художньої суб'єктивації?
15. Як культурні аспекти впливають на дизайнерські рішення?
16. Що таке ситуативна естетика?
17. Як техніка впливає на художню форму?
18. Чим відрізняється «техніка» від «технічного» у дизайні?
19. Як взаємодіють інженер і дизайнер у проектному процесі?
20. Що таке техніко-конструктивне формотворення?
21. У чому полягає роль художника-конструктора?
22. Як відбувається взаємодія між дизайнером і замовником?
23. Яким чином форма речі кодує культурні значення?
24. Що означає поняття необразотворчої природи художнього образу?
25. Як застосовуються тектоніка та архітектоніка в дизайні?
26. Чим визначається доцільність конструкції у дизайні?
27. Яке значення має композиція у дизайні?
28. У чому полягає вибір між динамікою і статикою?
29. Як дизайнер обґрунтовує вибір між контрастом і нюансом?
30. Яка роль контексту у створенні дизайнерського продукту?
31. Що таке стиль як семантична форма?
32. Як стиль формує художнє мислення?
33. Чим відрізняється стиль у мистецтві від стилю в дизайні?
34. Як утворюється стиль у дизайні?
35. Яка роль художнього образу у стилізації дизайну?
36. Які чинники впливають на стилеутворення?
37. Як взаємодіють естетика і функціональність у процесі стилізації?
38. Яке значення має мода для стилю?
39. Що таке раціональна виразність у дизайні?

40. Як модні та немодні речі стають знаковими?
41. Які основні вимоги до «ідеального дизайнера»?
42. Як виникли теорії формотворення у дизайні?
43. Чим характеризується епоха масового виробництва?
44. Яка роль промисловості у розвитку дизайну?
45. Як Схід вплинув на європейський дизайн?
46. Які роботи теоретиків дизайну мали найбільший вплив на його розвиток?
47. Як функціоналізм вплинув на дизайн?
48. Яку роль відіграв Баухауз у становленні дизайну?
49. Що таке «технічна естетика»?
50. Як змінилися стилістичні підходи в дизайні ХХ століття?
51. Як поєднуються технічні та естетичні функції у машинобудуванні?
52. Яку роль відіграли італійські художники в розвитку дизайну?
53. Як естетичний підхід вплинув на розвиток машин?
54. Яке значення мали винаходи ХVІІІ століття для дизайну?
55. Як паровий двигун вплинув на художній вигляд машин?
56. Що таке архітектурний стрій машини?
57. Як від ремесла перейшли до машинного виробництва?
58. Чим визначається естетика машинобудування?
59. Які основні риси функціоналізму в дизайні?
60. Які праці заклали основи технічної естетики?
61. Як взаємодіють функція та естетика у дизайні?
62. Що таке конвергенція стилістичних прийомів?
63. Як інтерпретуються класичні художні стилі в сучасному дизайні?
64. Яка роль декоративного і абстрактного в дизайні?
65. Як стилі меблів відображають епоху?
66. Що означає поняття «правда матеріалу»?
67. Які види дизайнерської діяльності ви знаєте?
68. Як стильова єдність впливає на сучасний дизайн?
69. Що таке псевдостилі у дизайні?
70. Яке значення має історичний контекст для формотворення?
71. Які проблеми техніцизму ХХ століття вплинули на дизайн?
72. Як людиноцентризм впливає на технічну естетику?
73. Яку роль відіграла концепція «Модулар» Ле Корбюзьє?
74. Як Герберт Уеллс вплинув на технократичний підхід у дизайні?
75. Чому Адольф Лоос вважав орнамент художнім злочином?
76. Як розвивався український конструктивізм у 1920-х роках?
77. Яка роль Баухаузу в розвитку дизайну?
78. Як післявоєнний дизайн змінив виробничі процеси?
79. Що таке ергономіка і яка її роль у дизайні?
80. Як впливає стильова єдність на дизайн інтер'єру?
81. Чим відрізняється футуризм від функціоналізму?
82. Як стиль ар-деко відображав дух часу?
83. Яке значення мали виставкові павільйони для дизайну?
84. Як радянський дизайн впливав на побут громадян?
85. Які риси притаманні постіндустріальному дизайну?
86. Що таке екологічний напрямок у дизайні?
87. Як корпоративний стиль впливає на фірмовий дизайн?
88. Що таке нон-дизайн?
89. Як дизайн впливає на формування суспільних уподобань?
90. Які стилістичні прийоми характерні для сучасного дизайну?
91. Як стиль і мода взаємодіють у дизайні?
92. Яке значення має контекст для створення дизайнерського продукту?
93. Як змінювалися уявлення про функціональність у дизайні?
94. Яку роль відіграє історія мистецтва в дизайні?
95. Як технології впливають на формотворення?
96. Що таке естетична рівновага у дизайні?

97. Які підходи використовуються для створення нових стилів?
98. Як дизайн адаптується до змін у суспільстві?
99. Чим відрізняється комерційний дизайн від арт-дизайну?
100. Які основні завдання сучасного дизайнера?

Рекомендована література

Базова

2. Білодід Ю. М. Основи дизайну: навч. посіб. / Білодід Ю. М., Поліщук О. П. — К., 2004. — 240 с.
3. Даниленко В. Я. Дизайн: Підручник / Даниленко В. Я. — Харків:ХДАДМ, 2003. — 320 с.
4. Малік Т. В. Історія дизайну архітектурного середовища: навч. посіб. /Т. В. Малік. — К.: КНУБА, 2003. — 192 с.
5. Навч.посібник / Яремків М.Ю. — Тернопіль: Підручники, посібники, 2005. — 112 с.

Додаткова:

1. Лагутенко О. А. Українська графіка ХХ століття: навч. посібник /Лагутенко О. А. — К.: Грані-Т, 2011. — 184 с.
2. Ничкало С. А. Мистецтвознавство: Короткий тлумачний словник /Ничкало С.А. — К.: Либідь, 1999. — 208 с.
3. Професійна презентація дизайнера : навч. посібник / С. В. Вергунов, О. О. Морська, А. Г. Зінченко, Д. В. Стонога ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 100 с.
4. Резніченко М. І. Художня графіка. Кн.1 / Резніченко М. І.,Твердохлібова Я. М. — Т.: Навчальна книга «Богдан», 2011. — 272с.
5. Чепелик В. В. Український архітектурний модерн / Чепелик В. В. —К.: КНУБА, 2000. — 378 с.
6. Шевченко В. Я. Композиція плаката: навч. посіб. / Шевченко В. Я. —Х.: Колорит, 2004. — 123 с.
7. Яремків М. Ю. Композиція: творчі основи зображення. Сидоренко В. Д. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань: розвиток візуального мистецтва України ХХ–ХХІ ст. — К.: ВХ студіо, 2008. — 187 с.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними науково- дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.